

Оцінка ролі соціальних детермінант здоров'я у підвищенні рівня доступності надання медичної та фармацевтичної допомоги населенню у світі

Шелкова Е.В.¹, Кабачний О.Г.¹, Панфілова Г.Л.²

¹ Центр професійної гармонізації "РЕФОРМА ЗОЗ", м. Київ, Україна

² Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
eshelkovaya@gmail.com

Вступ. На шляху реалізації масштабних проектів з підтримки рівного доступу населення до якісних медичних та фармацевтичних послуг ВООЗ вирішує питання впровадження концепції так званих «соціальних детермінант здоров'я».

Матеріали та методи досліджень. Дані, що представлені на офіційному сайті ВООЗ за пошуковим запитом – https://www.who.int/social_determinants.

Результати досліджень. Соціальні детермінації здоров'я – це зовнішні умови, у яких люди народжуються, зростають, живуть, працюють та старіють складаються із даних по: дитячій смертності до 5 років; несправедливості у відношенні до здоров'я; материнській смертності; неінфекційних захворюваннях; епідеміології туберкульозу; термінах життя між різними країнами (у середньому до 36-40 років по різних країнах); соціальній несправедливості як важливої внутрішньої проблеми розвитку багатьох країн світу; відмінностям та нерівномірним можливостям збереження здоров'я за географічним показником; наявності несправедливості щодо збереження та підтримання здоров'я за фінансовим рівнем розвитку суспільства та держави; формуванню стійкої несправедливості як найважливішого фактору розвитку різних суспільств та країн.

Невирішеність зазначених проблем є основною причиною несправедливості щодо здоров'я та формування стійких відмінностей у стані здоров'я, що спостерігається по різних країнах світу. Переваги соціально-економічного зростання деяких країн, які спостерігаються за останні 25-ти років призвели до формування суттєвої різниці у реалізації можливостей щодо збереження здоров'я та підтримки життя громадян. За даними літератури, у 1980 р. показник ВВП найбагатших країн світу, в якому проживають всього 10,0% населення світу, був у 60 разів більшим, ніж аналогічний показник по менш заможніших країнах світу. Вже у 2005 р. зазначений показник дорівнював 122. У деяких країнах Африки досягти рівня надання медичних та фармацевтичних послуг, який на даний час існує в країнах Європи та Північної Америки можливе лише через 20-30 років. Цей факт ставить під сумнів можливість багатьох країн світу досягти у короткотривалій перспективі значних успіхів на шляху підвищення рівня доступності медичних та фармацевтичних послуг для більшої частки населення.

Висновки. Формування рівного доступу всіх без виключення членів суспільства до ефективних медичних та фармацевтичних послуг повинно розглядатися як один із напрямків підтримки соціальної стабільності у державі, особливо у країнах з нестабільною політичною та соціальною ситуацією.